

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2023/1510,**20. juuli 2023,****millega muudetakse määrust (EL) 2023/915 seoses kaadmiumi piirnormidega maamandlites ja teatavates kultuurseentes****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) 2023/915 ⁽²⁾ on sätestatud kaadmiumi piirnormid mitmesugustes toiduainetes.
- (2) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) võttis 30. jaanuaril 2009 vastu teadusliku arvamuse toidus sisalduva kaadmiumi kohta ⁽³⁾. Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et kaadmium on peamiselt mürgine neerudele, eriti proksimaalsetele neerutorukestele, kus see aja jooksul koguneb ja võib põhjustada neerufunktsiooni häireid. Arvestades kaadmiumi toksilist mõju neerudele, kehtestas toiduohutusamet kaadmiumi lubatavaks nädaladoosiks 2,5 µg kehamassi kg kohta. Toiduohutusamet jõudis ka järeldusele, et liidus on keskmine kokkupuude kaadmiumiga täiskasvanute puhul ligilähedane lubatavale nädaladoosile või ületab seda veidi. Samuti jõudis ta järeldusele, et sellised grupid nagu taimetoitlased, lapsed, suitsetajad ja väga saastunud piirkondades elavad inimesed võivad saada doosi, mis ületab lubatud nädaladoosi umbes kahekordselt. Seetõttu järeldas toiduohutusamet, et elanikkonna kokkupuudet kaadmiumiga tuleb vähendada. Pärast teaduslikku arvamust avaldas toiduohutusamet 17. jaanuaril 2012 teadusliku aruande, milles kinnitati, et laste ja täiskasvanute puhul võib kokkupuute tase 95. protsentiili juures ületada tervisepõhised suuniväärtused ⁽⁴⁾.
- (3) Võttes arvesse toiduohutusameti teaduslikku arvamust ja teaduslikku aruannet, kehtestati komisjoni määrusega (EL) nr 488/2014 ⁽⁵⁾ imikutoidus ning šokolaadis ja kakaotoodetes sisalduva kaadmiumi suhtes uued piirnormid. Võeti vastu komisjoni soovitus 2014/193/EL, ⁽⁶⁾ milles kutsuti liikmesriike üles tagama, et olemasolevaid leevendusmeetodeid tutvustatakse põllumajandustootjatele ning nende rakendamise alustatakse või seda jätkatakse, et leevendusmeetmete edenemist jälgitakse korrapäraselt, kogudes andmeid kaadmiumi sisalduse kohta toiduainetes, ning et 2018. aasta veebruariks esitatakse andmed kaadmiumi sisalduse kohta, mis on piirnormide lähedal või ületab neid.
- (4) Pärast leevendusmeetmete rakendamist kaadmiumi sisalduse kohta kogutud andmete põhjal vähendati komisjoni määrusega (EL) 2021/1323 ⁽⁷⁾ paljude toiduainete kaadmiumi piirnorme.

⁽¹⁾ EÜTL 37, 13.2.1993, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 25. aprilli 2023. aasta määrus (EL) 2023/915, milles käsitletakse teatavate saasteainete piirnorme toidus ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1881/2006 (ELT L 119, 5.5.2023, lk 103).

⁽³⁾ Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM). Teaduslik aramus toidus esineva kaadmiumi kohta („Scientific opinion on cadmium in food“). EFSA Journal 2009(980) 1–139, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.980>.

⁽⁴⁾ EFSA teaduslik aruanne Euroopa elanikkonna kokkupuute kohta kaadmiumiga toidu kaudu („Scientific Report of EFSA on Cadmium dietary exposure in the European population“). EFSA Journal 2012;10(1), 2551 [37 lk], <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2551>.

⁽⁵⁾ Komisjoni 12. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 488/2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses toiduainetes sisalduva kaadmiumi piirnormidega (ELT L 138, 13.5.2014, lk 75).

⁽⁶⁾ Komisjoni 4. aprilli 2014. aasta soovitus 2014/193/EL toiduainetes esineva kaadmiumi vähendamise kohta (ELT L 104, 8.4.2014, lk 80).

⁽⁷⁾ Komisjoni 10. augusti 2021. aasta määrus (EL) 2021/1323, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses teatavates toiduainetes sisalduva kaadmiumi piirnormidega (ELT L 288, 11.8.2021, lk 13).

- (5) Pärast määruse (EL) 2021/1323 avaldamist on kättesaadavad uued andmed selle sisaldumise kohta maamandlites ja mõnes vähem tarbitud kultuurseeneliigis.
- (6) Maamandlite suhtes kohaldatakse rediste jaoks kehtestatud kaadmiumi piirnормi, mida on määrusega (EL) 2021/1323 vähendatud 0,10 milligrammilt 0,020 milligrammile kilogrammi kohta. Seda piirnормi vähendati tol ajal kättesaadavate andmete põhjal, mis käsitlevad kaadmiumi sisaldust rediste kaubagrupi kõige rohkem tarbitud liigis (*Raphanus sativus* var. *sativus*). Vahepeal on aga saadud uuemaid andmeid kaadmiumi sisalduse kohta konkreetselt maamandlites, mis näitavad, et maamandlid sisaldavad rohkem kaadmiumi kui muud redised. Seetõttu on selge, et maamandlite suhtes kehtestatud kaadmiumi piirnорм ei ole kooskõlas põhimõttega, et tuleks kehtestada nii madalad saasteainete piirnормid, kui on mõistlikult võimalik saavutada. Kuna maamandleid tarbitakse väikeses mahus, on nende osa tarbijate kaadmiumiga kokkupuutes piiratud.
- (7) Määrusega (EL) 2021/1323 langetati kultuurseentes sisalduva kaadmiumi piirnормi 0,20 mg/kg-lt seente *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* suhtes ja 1,0 mg/kg-lt teiste kultuurseente suhtes piirnормile 0,15 mg/kg seente *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* suhtes ja piirnормile 0,050 mg/kg kõikide teiste kultuurseente, sh seene *Agaricus bisporus* suhtes. Muude kultuurseente kui *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* suhtes kohaldatavat piirnормi vähendati selle kaubagrupi kõige rohkem tarbitud liigi *Agaricus bisporus* kohta sel ajal kättesaadavate andmete põhjal. Vahepeal on aga teatavate kultuurseente liikide kohta, mida tarbitakse vähem kui liike *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus*, saadud uuemaid andmeid, mis näitavad, et need seened sisaldavad rohkem kaadmiumi kui *Agaricus bisporus*. Seetõttu on selge, et muude kultuurseente kui *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* suhtes kehtestatud kaadmiumi piirnорм ei ole kooskõlas põhimõttega, et tuleks kehtestada nii madalad saasteainete piirnормid, kui on mõistlikult võimalik saavutada. Kuna liigid *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* moodustavad suurema osa liidus tarbitud seente kogumahust, on muude kultuurseente osakaal tarbijate kaadmiumiga kokkupuutes piiratud.
- (8) Selleks et võtta arvesse põhimõtet, et tuleks kehtestada nii madalad saasteainete piirnормid, kui on mõistlikult võimalik saavutada, ja et vältida ebaproportsionaalset mittevastavuse määra maamandlite ja muude kultuurseente kui *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* ja *Pleurotus ostreatus* puhul, säilitades samal ajal toiduohutuse kõrge taseme, tuleks nende liikide kaadmiumi piirnормe suurendada.
- (9) Seetõttu tuleks määrust (EL) 2023/915 vastavalt muuta.
- (10) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2023/915 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuli 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

Määruse (EL) 2023/915 lisa jaotise 3 („Metall ja muud elemendid“) alljaotist 3.2 („Kaadmium“) muudetakse järgmiselt:

1) kanne 3.2.2 asendatakse järgmisega:

„3.2.2.	Juur- ja mugulköögivili		Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.
3.2.2.1.	Juur- ja mugulköögivili, välja arvatud punktides 3.2.2.2, 3.2.2.3, 3.2.2.4, 3.2.2.5, 3.2.2.6 ja 3.2.2.7 loetletud tooted	0,10	Kartuli puhul kohaldatakse piirnormi kooritud kartuli suhtes.“
3.2.2.2.	Söögipeet	0,060	
3.2.2.3.	Juurseller	0,15	
3.2.2.4.	Mädarõigas, aed-moorputk, aed-piimjuur	0,20	
3.2.2.5.	Redised, välja arvatud maamandlid	0,020	
3.2.2.6.	Maamandlid	0,10	
3.2.2.7.	Troopiline juur- ja mugulköögivili, juurpetersell, naeris	0,050	

2) kanne 3.2.9 asendatakse järgmisega:

„3.2.9.	Seened		Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.“
3.2.9.1.	<i>Agaricus bisporus</i>	0,050	
3.2.9.2.	Kultuurseened, välja arvatud <i>Agaricus bisporus</i>	0,15	
3.2.9.3.	Metsaseened	0,50	